

Силабус курсу

«ВОКАЛ (для ІВ)»

Освітній ступінь “Бакалавр”

Спеціальність 025 “Музичне мистецтво”

Освітньо-професійна програма
«Інструментальне виконавство (за видами)»

Рік навчання: I, II, III, IV,

Семестри: 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8

Кількість кредитів: 7

Мова викладання: українська

Керівник курсу ВБ 47. «ВОКАЛ (для ІВ)»

Бойко Ірина Миколаївна – заслужена працівниця культури України, старша викладачка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», голова ПЦК «Мистецтво співу».

Контактна інформація: irina_grande@ukr.net

Прореквізити та постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити дисципліни:

ОК 9. Теорія музики

ОК 12. Історія світової музики

ОК 22. Спеціальний клас.

Постреквізити дисципліни:

Дисципліна «Вокал (для ІВ)» належить до дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти.

Призначення освітнього компоненту

Формування у здобувачів вищої освіти уявлення про художньо повноцінне звучання співацького голосу; усунення недоліків звукоутворення, оволодіння початковими навичками академічного співу; оволодіння елементарними знаннями з постановки голосу, гігієни та режиму голосу, вокальної термінології; розвиток природних голосових даних студента, музичної пам'яті, вокального слуху, відчуття ритму; формування вміння чистого інтонування мелодії вокальних творів; формування вірних співацьких відчуттів; засвоєння вміння самостійно використовувати набуті знання та навички при «інтонуванні» та «співі» мелодій інструментальних творів; ознайомлення студентів з основними жанрами сольної вокальної музики; виховання музичної культури та формування художнього смаку

студентів; формування стійкого пізнавального інтересу до вокального мистецтва.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни «Вокал (для ІВ)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **програмних результатів навчання:**

Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з відокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни «Вокал (для ІВ)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Мета курсу: набуття здобувачами вищої освіти початкових теоретичних знань і практичних навичок сольного академічного співу для доцільного застосування їх в майбутній професійній діяльності, Розвиток природних голосових даних, музичних та творчих здібностей студента. Художньо-естетичне виховання студентів засобами вокального мистецтва.

Практична спрямованість

Для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» є дуже важливим опанування навичкою співу та формування уявлення про художньо повноцінне звучання співацького голосу. Набуті знання та вокальні навички здобувач вищої освіти зможе самостійно використовувати при «інтонуванні» та «співі» мелодій в процесі гри на музичних інструментах, а ознайомлення здобувачів з основними жанрами сольної вокальної музики буде сприяти становленню інструменталіста-виконавця в майбутньої професійної діяльності як концертмейстера-акомпаніатора.

Зміст і структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	В тому числі	В тому числі

	Всього годин	Аудиторні індивідуальні заняття	Самостійна робота здобувача	Всього годин	Аудиторні індивідуальні заняття	Самостійна робота здобувача
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Основи постановки голосу.						
Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокал (для ІВ)».	3	2	1	3	1	2
Тема 2. Початковий етап навчання співу. Співацька постава.	4	2	2	4	1	3
Тема 3. Охорона та гігієна голосу.	4	2	2	4	1	3
Тема 4. Елементарні знання про будову голосового апарату.	5	3	2	5	1	4
Тема 5. Співацьке дихання та опора	5	3	2	5	1	4
Тема 6. Звукоутворення. Атака звуку, її види.	5	2	3	5	1	4
Тема 7. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 1.	4	2	2	4	1	3
Разом за змістовим модулем 1.	30	16	14	30	7	23
Модуль 2						
Змістовий модуль 2. Формування початкових вокальних навичок.						
Тема 8. Кантилена – основний спосіб звуковедення. Способи звуковедення – legato, staccato.	5	3	2	5	1	4
Тема 9. Роль резонаторів в академічному співі. Грудне, головне, мікстове звучання.	4	2	2	4	1	3
Тема 10. Висока позиція звучання. «Вокальна маска».	4	2	2	4	1	3
Тема 11. Динамічні можливості голосу. Форсований спів та наспівування. Динаміка forte і piano в співі.	4	2	2	4	1	3
Тема 12. Елементи музичної побудови.	4	2	2	4	1	3
Тема 13. Правила взяття дихання при виконанні вокальних творів.	5	3	2	5	1	4

Тема 14. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 2.	4	2	2	4	1	3
Разом за змістовим модулем 2:	30	16	14	30	7	23
Модуль 3.						
Змістовий модуль 3. Поєднання технічних та художніх завдань вокалістів.						
Тема 15. Етапи роботи над вокальними творами.	4	2	2	4	1	3
Тема 16. Літературний текст вокального твору.	4	2	2	4	1	3
Тема 17. Дикція, артикуляція, орфоепія.	5	3	2	5	1	4
Тема 18. Засоби розкриття художнього образу вокального твору.	5	3	2	5	1	4
Тема 19. Підготовка співака до публічного виступу.	6	3	3	6	1	5
Тема 20. Підготовка до екзамену за вимогами Модуля 3.	6	3	3	6	1	5
Разом за змістовим модулем 3:	30	16	14	30	6	24
Модуль 4.						
Змістовий модуль 4. Напрямки роботи над формуванням вірних вокально-виконавських навичок.						
Тема 21. Недоліки співацького голосу.	4	2	2	4	1	3
Тема 22. Робота над чистотою інтонування.	4	2	2	4	1	3
Тема 23. Робота над відтворенням вірного ритмічного малюнку мелодії.	4	2	2	4	1	3
Тема 24. Робота над подоланням недоліків у співацькому диханні.	5	3	2	5	1	4
Тема 25. Робота над усуненням недоліків дикції та артикуляції.	4	2	2	4	1	3
Тема 26. Робота над усуненням недоліків сценічного виступу.	4	2	2	4	1	3
Тема 27. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 4.	5	3	2	5	1	4
Разом за змістовим модулем 4:	30	16	14	30	7	23
Модуль 5.						
Змістовий модуль 5. Опанування навичками самостійної практичної роботи співака.						
Тема 28. Підготовка співака до самостійної роботи над розвитком	6	3	3	6	1	5

голосу.						
Тема 29. Підготовка співака до самостійної роботи над вдосконаленням вокально-технічних навичок.	6	3	3	6	1	5
Тема 30. Підготовка співака до самостійної роботи над вокальними творами.	5	2	3	5	1	4
Тема 31. Інтерпретація музичного твору (трактовка) як прояв творчої індивідуальності музиканта-виконавця.	4	2	2	4	1	3
Тема 32. Поняття «вокальна школа». Еталон вокального звуку.	4	3	1	4	1	3
Тема 33. Підготовка до екзамену за вимогами Модуля 5.	5	3	2	5	1	4
Разом за змістовим модулем 5.	30	16	14	30	6	24

Модуль 6.

Змістовий модуль 6. Професійні якості голосу співака.

Тема 34. Головні якості професійного голосу. Тембр.	6	4	2	6	1	5
Тема 35. Діапазон. Відомі співаки з надзвичайними голосовими можливостями.	4	2	2	4	1	3
Тема 36. Рівність голосних.	5	3	2	5	1	4
Тема 37. Вібрато.	3	1	2	3	1	2
Тема 38. Теситура.	4	2	2	4	1	3
Тема 39. Регістрова рівність голосу.	4	2	2	4	1	3
Тема 40. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 6.	4	2	2	4	1	3
Разом за змістовим модулем 6:	30	16	14	30	7	23

Модуль 7.

Змістовий модуль 7. Вокальне музичне мистецтво та академічне вокальне виконавство.

Тема 41. Головні жанри камерної вокальної музики – пісня, романс, арія, речитатив, вокаліз.	6	3	3	6	1	5
Тема 42. Спів в музично-драматичних виставах – опері, опереті, мюзиклі.	4	2	2	4	1	3

Тема 43. Класифікація та коротка характеристика дитячих голосів.	4	2	2	4	1	3
Тема 44. Класифікація та коротка характеристика жіночих голосів.	5	3	2	5	1	4
Тема 45. Класифікація та коротка характеристика чоловічих голосів.	5	3	2	5	1	4
Тема 46. Підготовка до екзамену за вимогами Модуля 7. Практичне опрацювання здобутих вокальних навичок.	6	3	3	6	1	5
Разом за змістовим модулем 7:	30	16	14	30	6	24
Усього:	210	112	98	210	46	164

Самостійна робота здобувача освіти

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокал (для ІВ)».	1	2
2.	Тема 2. Початковий етап навчання співу. Співацька постава.	2	3
3.	Тема 3. Охорона та гігієна голосу.	2	3
4.	Тема 4. Елементарні знання про будову голосового апарату.	2	4
5.	Тема 5. Співацьке дихання та опора	2	4
6.	Тема 6. Звукоутворення. Атака звуку, її види.	3	4
7.	Тема 7. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 1.	2	3
8.	Тема 8. Кантилена – основний спосіб звуковедення. Способи звуковедення – legato, staccato.	2	4
9.	Тема 9. Роль резонаторів в академічному співі. Грудне, головне, мікстове звучання.	2	3
10.	Тема 10. Висока позиція звучання. « Вокальна маска».	2	3
11.	Тема 11. Динамічні можливості голосу. Форсований спів та наспівування. Динаміка forte і piano в співі.	2	3
12.	Тема 12. Елементи музичної побудови.	2	3
13.	Тема 13. Правила взяття дихання при виконання вокальних творів.	2	4

14.	Тема 14. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 2.	2	3
15.	Тема 15. Етапи роботи над вокальними творами.	2	3
16.	Тема 16. Літературний текст вокального твору.	2	3
17.	Тема 17. Дикція, артикуляція, орфоепія.	2	4
18.	Тема 18. Засоби розкриття художнього образу вокального твору.	2	4
19.	Тема 19. Підготовка співака до публічного виступу.	3	5
20.	Тема 20. Підготовка до екзамену за вимогами Модуля 3.	3	5
21.	Тема 21. Недоліки співацького голосу.	2	3
22.	Тема 22. Робота над чистотою інтонування.	2	3
23.	Тема 23. Робота над відтворенням вірного ритмічного малюнку мелодії.	2	3
24.	Тема 24. Робота над подоланням недоліків у співацькому диханні.	2	4
25.	Тема 25. Робота над усуненням недоліків дикції та артикуляції.	2	3
26.	Тема 26. Робота над усуненням недоліків сценічного виступу.	2	3
27.	Тема 27. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 4.	2	4
28.	Тема 28. Підготовка співака до самостійної роботи над розвитком голосу.	3	5
29.	Тема 29. Підготовка співака до самостійної роботи над вдосконаленням вокально-технічних навичок.	3	5
30.	Тема 30. Підготовка співака до самостійної роботи над вокальними творами.	3	4
31.	Тема 31. Інтерпретація музичного твору (трактовка) як прояв творчої індивідуальності музиканта-виконавця.	2	3
32.	Тема 32. Поняття «вокальна школа». Еталон вокального звуку.	1	3
33.	Тема 33. Підготовка до екзамену за вимогами Модуля 5.	2	4
34.	Тема 34. Головні якості професійного голосу. Тембр.	2	5
35.	Тема 35. Діапазон. Відомі співаки з надзвичайними голосовими можливостями	2	3

36.	Тема 36. Рівність голосу.	2	4
37.	Тема 37. Вібрато.	2	2
38.	Тема 38. Теситура.	2	3
39.	Тема 39. Регістрова рівність голосу.	2	3
40.	Тема 40. Підготовка до заліку за вимогами Модуля 6.	2	3
41.	Тема 41. Головні жанри камерної вокальної музики – пісня, романс, арія, речитатив, вокаліз.	3	5
42.	Тема 42. Спів в музично-драматичних виставах – опері, опереті, мюзиклі.	2	3
43.	Тема 43. Класифікація та коротка характеристика дитячих голосів.	2	3
44.	Тема 44. Класифікація та коротка характеристика жіночих голосів.	2	4
45.	Тема 45. Класифікація та коротка характеристика чоловічих голосів.	2	4
46.	Тема 46. Підготовка до екзамену за вимогами Модуля 7. Практичне опрацювання здобутих вокальних навичок.	3	5
	Усього:	98	164

Методичні рекомендації щодо організації самостійної здобувача вищої освіти.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є важливою складовою навчального процесу. Вона здійснюється за підтримки та під контролем викладача, який спрямовує її в залежності від тематичних завдань та індивідуальних особливостей музичного та вокального розвитку кожного здобувача.

Здобувач поступово опановує вміння самостійно працювати над вокальними творами та над покращенням своїх співацьких навичок.

Завдання самостійної роботи:

- робота над програмними творами (конспектування загальних відомостей з творчої біографії авторів твору; над чистотою інтонування мелодії та вірним ритмічним малюнком, літературним текстом, фразуванням, звуковеденням; визначенням динамічних нюансів, кульмінації, ідеї, драматургії твору),

- над створенням художнього образу та підготовкою до публічних виступів;

- повторення теоретичного матеріалу тем, вокальної та музичної термінології;

- робота над вдосконаленням вокальних навичок і розвитком голосу (вправи для вироблення вірної навички звукоутворення, кантиленного звуковедення, співацького дихання, покращення дикції та артикуляції).

- слухання аудіо - записів видатних співаків (прослуховування програмних творів у різному виконанні, знайомство з різноманіттям жанрів вокальної музики), що позитивно впливає на покращення художнього смаку здобувачів вищої освіти та відіграє головну роль у формуванні стійкого інтересу до вокального мистецтва.

Ведення зошиту з дисципліни «Вокал (для ІВ)».

В зошиті з початкової дисципліни «Вокал (для ІВ)» здобувачі записують основний зміст тем занять, відомості про авторів програмних творів, випишують музичні терміни, які зустрічаються в творах, та їх значення. Така робота дозволяє краще зрозуміти стилеві та жанрові особливості творів, їх ідейний зміст та драматургію, що є необхідним для роботи над художністю виконання.

Також здобувачі під час самостійної роботи записують імена виконавців (за рекомендацією викладача), назви творів, власні враження та аналіз творів для прослуховування. Така робота сприяє формуванню вірної уяви про звуковий еталон академічного голосу, вокальної культури, засвоєнню вокальної термінології.

Питання до семестрового контролю.

Модуль 4.

1. Основні недоліки співацького голосу.
2. Інтонія. Причини виникнення проблем інтонування мелодії. Форми контролю співу вокалістом.
3. Що таке «пунктирний ритм» і тріоль.
4. Причини недоліків співацького дихання.
5. Вправи для покращення співацького дихання.
6. Причини недоліків дикції і артикуляції у співаків.
7. Вправи для покращення дикції.
8. Вправи для подолання зайвого хвилювання на сцені.
9. Музична термінологія.

Модуль 5.

1. Вправи для покращення якостей голосу.
2. З чого складається робота над вокально-технічними можливостями голосу.
3. Вокально-технічні завдання у вокальних творах.
4. Художні завдання у вокальних творах.
5. Що таке трактовка вокального твору?
6. Що таке «Вокальна школа»?
7. Які вокальні школи Ви знаєте?
8. Музична термінологія.

Модуль 6.

1. Якості професійного голосу.
2. Що таке «тембр»?

3. Що таке «діапазон»?
4. Вправи для вирівнювання голосних.
5. Що таке «вібрато»?
6. Що таке «теситура»?
7. Скільки регістрів в людському голосі?
8. Що таке «перехідні ноти»?
9. Музична термінологія.

Модуль 7.

1. Чим відрізняється пісня від романсу?
2. Назвіть основні жанри сольної вокальної музики. Навести приклади знайомих творів на кожен жанр.
3. Що таке «арія»?
4. Чим вокаліз відрізняється від пісні?
5. Особливості речитативу як вокального жанру.
6. Основні музично-драматичні жанри.
7. Класифікація дитячих голосів.
8. Класифікація жіночих голосів. Навести прізвища видатних українських та світових співачок. До якого типу відносяться їх голоси.
9. Класифікація чоловічих голосів. Навести прізвища видатних українських та світових співаків. До якого типу відносяться їх голоси.
10. Музична термінологія.
11. Гігієна та режим співацького голосу.
12. Співацьке дихання.
13. Особливості взяття дихання у вокальному творі.
14. Атака звуку. Охарактеризувати та вміти показати три види атаки звуку.
15. Поясніть зміст поняття «кантилена». Види звуковедення.
16. Надати визначення поняттю «висока співацька позиція» та «вокальна маска».
17. Головні елементи музичної побудови у вокальній музиці.
18. Загальні відомості про будову голосового апарату.
19. Види співу – сольний, хоровий, ансамблевий, спів а cappella.

Політика освітнього компоненту

Завдання освітнього компоненту: усунення недоліків звукоутворення, оволодіння початковими навичками академічного співу та елементарними знаннями з постановки голосу, гігієни та режиму голосу, вокальної термінології; розвиток природних голосових даних, музичної пам'яті, вокального слуху, відчуття ритму; формування вміння чистого інтування мелодії вокальних творів; формування вірних співацьких відчуттів; виховання виконавської культури; формування у здобувачів вищої освіти художнього смаку та пізнавального інтересу до вокального мистецтва.

Після опанування навчальної дисципліни «Вокал (для ІВ)» здобувачі повинні:

знати:

- гігієну та режим голосу;
- початкові теоретичні основи сольного академічного співу;
- комплекс вправ для розспівування;
 - етапи роботи над вокальними творами;
- основні жанри сольної вокальної музики;
- вокальну і музичну термінологію;
- методику підготовки співака до публічного виступу;
- характеристики художньо повноцінного звучання співацького голосу;
- професійні недоліки співу;
- основні жанри сольної вокальної музики;
- класифікацію дитячих голосів;
- класифікацію жіночих голосів;
- класифікацію чоловічих голосів.

вміти:

- чисто інтонувати мелодію вокального твору;
- правильно фразувати мелодію вокального твору;
- володіти початковими навичками сольного академічного співу та елементами вокальної техніки;
- створювати художній образ при виконанні вокального твору;
- вміти працювати над виправленням своїх вокальних недоліків;
- самостійно розспівуватись та готуватись до публічного виступу;
- на слух визначати професійні недоліки співу і вміти працювати над їх виправленням.

Політика щодо контролю навчальних досягнень

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усні відповіді; перевірка виконання самостійної роботи; спів на індивідуальному уроці; перевірка зошиту з дисципліни «Вокал (для ІВ)»; сольний виступ; залік; іспит.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів: поточний; семестровий модульний (залік; іспит), підсумковий.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – А (90 - 100), В (82 - 89), С (74 - 81), D (64 - 73), Е (60 -63), Fx (35 - 59), F (1 - 34). Кредитно-модульна система з переведенням в національну шкалу: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 – «незадовільно».

Поточний контроль проводиться на кожному індивідуальному занятті за темою. Оцінюються результати роботи на уроці (максимальний бал 5 за тему) та виконання завдань самостійної роботи (максимальний бал 5 за тему). Передбачається оцінювання роботи над творами програмного репертуару; знання теоретичного матеріалу тем, вокальної термінології;

володіння вокальними навичками; активність роботи на уроці; ведення зошиту з дисципліни «Вокал (для ІВ)».

Модульний контроль проводиться з метою визначення рівня засвоєння вокально-виконавських навичок, теоретичних питань, динаміки у розвитку вокальних та музичних здібностей за семестр. Максимальний бал за модульний контроль: залік – 20 балів, іспит - 30 балів).

Підсумковий бал з навчальної дисципліни. Весь обсяг роботи здобувача освіти за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, семестровий контроль, за робочий зошит, також з подальшим переведенням в національну шкалу. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за різні види завдань дорівнює 100 балів.

Критерії поточного оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти

Бали	Критерії оцінювання
5	Систематично, на належному рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи, записує теоретичні питання в зошит з дисципліни «Вокал (для ІВ)». Швидко опановує вокальні навички, інтонує чисто, має кантиленне звучання, співає ритмічно вірно, на диханні, з вірним фразуванням. Розуміє змістовність твору та розкриває задум авторів. Співає емоційно виразно. Не має вокальних м'язових затисків. В повному обсязі засвоює теоретичний матеріал тем, знає вокальну та музичну термінологію.
4	Систематично, на належному рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи, записує теоретичні питання в зошит з дисципліни «Вокал (для ІВ)». Має вокальні недоліки в співі, що не є суттєвими (фрагментарне наспівування, придихання, форсування), м'язові затиски (співає «на щелепі»). Опановує вокальні навички поступово, інтонує чисто, має кантилену, співає ритмічно вірно, з вірним фразуванням. Розуміє змістовність твору та намагається розкрити задум авторів. В повному обсязі засвоює теоретичний матеріал тем, знає вокальну та музичну термінологію.
3	Несистематично, на задовільному рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи, не в повному обсязі має записи в зошиті з дисципліни «Вокал (для ІВ)». Має суттєві недоліки в співі (наспівування, відсутність чистоти співацького тону, форсування, горловий призвук, відсутність кантилени). Опановує вокальні навички поступово, не завжди інтонує чисто, не володіє кантиленим співом, має незначні ритмічні помилки, помилки у фразуванні. Співає формально, не поглиблюючись у зміст та ідею твору. Теоретичний матеріал тем, вокальна та музична термінологія засвоєні частково (але більше половини). Для відповіді на запитання необхідно задавати допоміжні питання.

2	Несистематично, на незадовільному рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Має часткові, не за всіма темами (менше половини) записи в зошиті з дисципліни «Вокал(для ІВ)». При співі творів програмного репертуару робить значну кількість інтонаційних та ритмічних помилок, не володіє кантиленою. Має суттєві вокальні недоліки, які присутні і при розспівуванні і при співі творів (наспівування, відсутність чистоти співацького тону, форсування, горловий звук). Відсутня вокальна культура. Не розуміє, про що співає. Має поверхову уяву про теоретичний матеріал тем, вокальна та музична термінологія не засвоєна.
1	Завдання аудиторної та самостійної роботи майже не виконувались. Має зошит з дисципліни "Вокал (для ІВ)", але в ньому відсутні записи. Знає назви програмних творів, але не вивчив жодного твору. Має суттєві вокальні недоліки, які присутні і при розспівуванні і при співі творів (наспівування, відсутність чистоти співацького тону, форсування, горловий звук). Відсутня вокальна культура. Має поверхову уяву про теоретичний зміст тем, вокальна та музична термінологія не засвоєна.

**Критерії модульного оцінювання знань здобувачів вищої освіти
Вимоги до модульного (семестрового) контролю (диференційований залік; іспит).**

Кількість програмних творів для вивчення на кожен Модуль залежить від успішності опанування здобувачем навичок сольного співу та навчальних завдань (5-6 творів протягом Модуля).

Здобувач вищої освіти представляє на семестровий (модульний) контроль:

Модуль 1.Залік. Два різнохарактерні твори.

Модуль 2.Залік. Три різнохарактерні твори.

Модуль 3. Іспит. Три різнохарактерні твори.

Модуль 4. Залік. Чотири різнохарактерні і різножанрові твори – народну пісню, авторську пісню, або романс вітчизняного композитора, або камерний твір західноєвропейського композитора та арію, або арієту.

Відповідь на теоретичні питання.

Модуль 5. Іспит. Чотири різнохарактерні твори – народна пісня, солоспів, камерний твір західноєвропейського композитора, арія або арієта.

Відповідь на теоретичні питання.

Модуль 6. Залік. Чотири різнохарактерні твори – народна пісня, солоспів, камерний твір західноєвропейського композитора, арія або арієта.

Відповідь на теоретичні питання.

Модуль 7. Іспит. Чотири різнохарактерні твори – народна пісня, солоспів, камерний твір західноєвропейського композитора, арія або арієта.

Відповідь на теоретичні питання.

Виконання творів програмного репертуару, відповідь на теоретичні питання		Критерії оцінювання
Іспит	Залік	
27 – 30	18-20	Володіє вокально-технічними навичками в повному обсязі та виконує твори рівня, відповідно до вимог робочої програми. Співає інтонаційно чисто, використовуючи необхідні способи звуковедення. Доносить змістовність творів, при виконанні виявляє артистичні здібності. Здобувач не має вокально-технічних недоліків та затисків апарату. Співає на стані вдиху. Має виконавську культуру. В повному обсязі володіє навчальним теоретичним матеріалом, без помилок, вірно відповідає на запитання. Володіє вокальною та музичною термінологією.
23 - 26	15-17	Загалом демонструє високий рівень засвоєння вокально-технічних навичок, відповідно до вимог навчальної програми, але не протягом виконання всього твору (фрагментарно присутні наспівування, форсування, відсутність чистоти співацького тону, горловий призвук). Рівень складності програмних творів відповідає вимогам робочої програми. Співає інтонаційно чисто і ритмічно вірно. Доносить змістовність творів, співає емоційно виразно. Здобувач має залишки вокально-технічних недоліків та затисків апарату. Співає на стані вдиху. Має виконавську культуру. В повному обсязі володіє навчальним теоретичним матеріалом. Надає вірну та вичерпну відповідь на теоретичні питання, але робить кілька незначних помилок. Володіє вокальною та музичною термінологією.
18 – 22	12-14	Загалом демонструє засвоєння вокально-технічних навичок, відповідно до вимог навчальної програми, але не протягом виконання всього твору (присутні наспівування, форсування, відсутність чистоти співацького тону, горловий призвук). Рівень складності програмних творів відповідає програмним вимогам. Має інтонаційні помилки (детонує, не інтонує чисто витримані ноти та кінцівки фраз). Відсутні окремі фази співацького дихання (затримка, відпочинок). Здобувач має вокально-технічні недоліки та затиски апарату. В цілому володіє навчальним теоретичним матеріалом. Надає вірну, але не вичерпну відповідь на теоретичні питання, робить кілька незначних помилок. Володіє вокальною та музичною термінологією не в повному обсязі.

12 – 17	7-11	Засвоєння вокально-технічних навичок фрагментарне і нестабільне. Присутні наспівування, форсування, відсутність чистоти співацького тону, спів "на горлі" та ін.. Вокальні твори програмного репертуару не відповідають вимогам (занадто складні, занадто прості). При співі є значні інтонаційні неточності, невірно вивчена мелодія твору, або ритм мелодії. Відсутні окремі фази співацького дихання (затримка, відпочинок). Здобувач має вокально-технічні недоліки та затиски апарату. Не може виразити музично зміст твору. Вокальна культура на низькому рівні. Має поверхову уяву про зміст навчального теоретичного матеріалу. Робить кілька значних помилок у відповідях. Не володіє вокальною та музичною термінологією в повному обсязі.
1 – 11	1-6	засвоєння вокально-технічних навичок фрагментарне і нестабільне. Присутні наспівування, форсування, відсутність чистоти співацького тону, спів "на горлі" та ін.. Вокальні твори програмного репертуару не відповідають вимогам (занадто прості). Не може проспівати твори програмного репертуару повністю (не вивчені). При співі робить значні інтонаційні неточності, невірно вивчена мелодія твору, або ритм мелодії. Відсутні окремі фази співацького дихання (затримка, відпочинок). Здобувач має вокально-технічні недоліки та затиски апарату. Співає неемоційно, невиразно. Відсутня вокальна культура. Має поверхову уяву про зміст навчального теоретичного матеріалу. Не може відповісти на запитання. Не володіє вокальною та музичною термінологією.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна індивідуальні заняття за темами	7	35	7	35	6	30	7	35	6	30	7	35	6	30
Самостійна робота	7	35	7	35	6	30	7	35	6	30	7	35	6	30
Робочий зошит	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Диференційований залік	1	20	1	20			1	20			1	20		
Іспит					1	30			1	30			1	30
Разом		100		100		100		100		100		100		100

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
1-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика відвідування. Успішність досягнення мети навчальної дисципліни «Вокал (для ІВ)» залежить від систематичності відвідування занять здобувачами вищої освіти. Тому пропуски занять без поважних причин неприпустимі. В разі відсутності, здобувач освіти зобов'язаний опрацювати матеріал самостійно і представити викладачу на оцінювання результати виконаної роботи.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література.

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Базиликот Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : ЛНК ім. І. Франка, 2001. – 126 с.
3. Колодуб І. С. Практичні поради педагога – вокаліста / І. С. Колодуб. – К. : Музична Україна, 2010. – 54 с.
4. Мадішева Т. П. Співак і мова: навчальний посібник / Т. Мадішева. – Харків: Штрих, 2002. – 160 с.

Допоміжна література.

1. Антонюк В. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В. Антонюк. – К. : Либідь, 2007. – 198 с.
2. Жишкович М. А. Основи вокально-педагогічних навиків : методичні поради для студентів вокальних факультетів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації / Мирослава Жишкович. Львів. : Львів. держ. муз академія ім. М. В. Лисенка, 2007. – 44 с.

3. Кузьмічова В. А. Навчальний посібник з дисципліни «Постановка голосу» / В. А. Кузьмічова, О. І. Лавренов ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНПУ, 2018. – 68 с.

4. Стасько Г. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г, Шуляр О. та ін.. Івано-Франківськ, 2010. – 336 с.

5. Юцевич Ю. Музика: словник – довідник / Ю. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2003. – 352 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://www.youtube.com/watch?v=JYfnIOtHRBg>
2. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
3. https://www.youtube.com/watch?v=yRiH-2_Jl2s
4. <https://www.youtube.com/watch?v=qTTex-uCSpY>
5. <https://sydirvorobkevych.wixsite.com/choumimsv/бібліотека>
6. <https://music.dzherela.com.ua/skachat-noty/>